

פארו עלי ופארי עלי

יחפארי בי כי הפץ בי

אהבת עולם אהבתיך
גליון מס' 29

אהבתי אתכם אמר ה'

אהבת השי"ת לבניו אהוביו, ישראל עמו
המבצבצת ועולה מתוך ענייני פרשת השבוע
כפי שהיא באה בספרי רבוה"ק ככתבם וכלשונם

פרשת עקב

"אלמלי הווי ידעין בני נשא
רחימותא דרחים קוב"ה לישראל,
הווי שאגין ככפירי"א למירדף
אבתריה" - זוה"ק

דבר המערכת

בפרשת השבוע אנחנו עוסקים במעלתה וקדושתה של ארץ ישראל - הארץ שהובטחה לאבותינו כנחלת עולם, והרבה מיעודי התורה וברכותיה עוסקים בה. ומבואר בחז"ל שזה שבני ישראל קיבלו מהשי"ת את ארץ ישראל לנחלה מבטא את אהבתו הגדולה אליהם - הובאו דבריהם בגליון במדור נפרד. ובספה"ק ביארו בזה את דברי חז"ל שלכל יהודי יש ד' אמות בארץ ישראל - שזה אות על הקשר הנצחי והתמידי שיש לכל יהודי עם השי"ת, קשר נצחי כל ינתק, וגם אם ימכור אותו וכדו', תמיד בסוף זה יחזור אליו, כמו שנקראו בני ישראל בפרשת השבוע 'נחלתו' של השי"ת, והיינו שהקשר של ישראל ואביהם שבשמים הוא קשר עולם ונצחי.

וכמבואר בלשון קדשו של השפת אמת (פרשת לך לך תרנ"א): "בהכרח יש ענין דביקות בשורש הבריאה אל הבורא יתברך. וזאת הנקודה התקשרות כל העולם בו יתברך נמסר לאברהם אבינו ע"ה כמ"ש והיתה בריתי בשרכם. ובכח זה יש לבני ישראל דביקות למעלה מן הטבע. ובכח זה ניתן לו ארץ ישראל שהוא ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה, וכן כל השפע שבא לעולם בני ישראל מקבלין אותה בדרך מיוחד מאתו יתברך בלי צמצומים רבים" (ועי' עוד בליקוטי אמרים לרר"צ הכהן מלובלין אות י').

והנה, כאשר נתבונן בפסוקים נראה, שתיכף אחרי שאנחנו קוראים על מעלתה וקדושתה של ארץ ישראל, אנחנו קוראים את פרשת "והיה אם שמוע" - "ושמרתם את כל המצוה אשר אנכי מצוה היום למען תחזקו ויבאתם וירשיתם את הארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה. ולמען תאריכו ימים על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם ולזרעם ארץ זבת חלב ודבש. כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים הוא אשר יצאתם משם אשר תזרע את זרעך והשקית ברגלך כגון הירק. והארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשיתה מים. ארץ אשר ה' אלהיך דרש אותה תמיד עיני ה' אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה - והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את ה' אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם. ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנה ויתירשך ויצהרך" וגו' (דברים יא ח-יד).

והנה, הבאנו כבר כמה פעמים את המבואר בספה"ק שעל כן הסמיכו אנשי כנסת הגדולה את ברכת "הבוחר בעמו ישראל באהבה" ל"ואהבת את ה' אלוהיך" - שכן ההתבוננות באהבת ה' לישראל מעוררת את אהבתנו אליו יתברך [וראה בזה הוספה נפלאה במכתב שבסוף הגליון].

ומעתה יש לומר, שגם הפרשה שאנחנו קוראים אחרי פרשת שמע ישראל - פרשת "והיה אם שמוע", היא אות עולם על אהבת השי"ת את בניו אהוביו, עד שהוא צופה אליהם תמיד בעינא פקחא, וכמו שהבאנו בעבר (מספר יד מצרים) שבעוד כל העולם מושגח על ידי השרים העליונים, ארץ ישראל זוכה להשגחת השי"ת בעצמו.

ומעתה יאירו דברי המהר"ל על פרשת "והיה אם שמוע", שפרשה זו מורה ש"השכינה היא בישראל תמיד, ומחמת שהשכינה בישראל מנהיג אותם לטוב אם ישמעו ואם לא ישמעו בהפך זה מנהיג אותם. וזה נזכר בפרשה והיה אם שמוע. ופרשה זאת הוראה גמורה שהשכינה עם ישראל ואינם נמסרים למערכת השמים" (גבורות השם פרק לט). והיינו, שגם העונש שיהיה אם ח"ו "יפתה לבבכם" וכו', מורה על מעלתנו העצומה, שאנחנו נתונים בידי השי"ת, וכל מקרינו מושגחים על ידו יתברך בהשגחה מופלאה ונעלית, מה ש"לא עשה כן לכל גוי".

ולאור דברים אלו מקבלים אנו הבנה חדשה בהמשך הפרשה - "השמרו לכם פן יפתה לבבכם", והיינו שכעת נוכל לשמוע מעין בקשה מהשי"ת - "אנא, בני האהובים, השמרו לכם פן יפתה לבבכם וכו', כי אז אצטרך להעניש אתכם, ואני הרי כל כך לא רוצה להגיע לשם..."

יעזור ה' שנוסיף ונכיר באהבתו אלינו בכל עת ובכל מצב, וכמים הפנים לפנים...

שבת שלום

גם היום אנחנו נותנים לו פרנסה

כי אם לא כן ממי לוקח פרנסה - כלום מעשיו וישמעאל

והיה עקב תשמעון. הן הנשמות הנמוכות, מלשון עקבתא דמשיחא, ובכל זאת, כמו שהינכם - 'תשמעון וגו'. כי זה הכלל - שאנו מפרנסים לאבינו שבשמים, כמו שכתו (תהלים סח לה) "תנו עוז לאלוקים" וגו'.

ומי שאומר שהיום אינו כן חס ושלוש הוא שוטה, כי צריך לידע שאנו קיום החנות של השם יתברך, ובימים הקדמונים היה ל חנות גדול, והיה סוחר גדול, והיה לו פרנסה בריוח כביכול, אבל גם היום אנחנו נותנים לו פרנסה, כי אם לא כן ממי לוקח פרנסה - כלום מעשיו וישמעאל חס ושלוש.

רק העיקר לידע, אז מען גיט איהם היינט גאר ווינציג צו לייזען [-נותנים לו היום קצת מאד להרוויח], אבל באמת גם היום אנו נותנים לו פרנסה, כי בשמים שוקלים לפי ערך הנשמה, לפי ערך הגלות, ולפי ערך הטרדה.

(תורת יחזקאל - קוזמיר)

"וידעת כי כאשר ייסר איש את בנו" - פירוש 'עם בנו'

דהיינו שהאב מתייסר עם בנו, "כן ה' אלוקיך מיסרך"

וידעת עם לבבך כי כאשר יסר איש את בנו ה' אלוקיך מיסרך. דקדוק הלשון קשה, דהיה לו לומר 'כאשר מיסר איש את בנו'. אך נאמר, אב המכה את בנו, האב עצמו מצטער בצרת בנו גם כן - שאותו הכאב שכואב לבנו הוא כואב לאב גם כן, נמצא שניהם כואבים - האב ובנו.

והנה מצינו 'את' פירושו כמו 'עם', כמו "ואת בנימין לא שלח את אחיו" (בראשית מב ד) פירושו 'עם אחיו', וזהו פירושו גם כן כאן - "וידעת כי כאשר ייסר איש את בנו", פירושו 'עם בנו', דהיינו שהאב מתייסר עם בנו, "כן ה' אלוקיך מיסרך", כמו שאמר רבי מאיר (סנהדרין מו). בזמן שאדם מצטער שכינה מה אומרת קלני מראשי קלני מזרועי.

(כבוד יום טוב - ר' יום טוב ליפמאן מאישישוק)

רק על ידי שה' אלהיך בקרבך תמשיך אלקותו ית"ש בקרבך - על ידי כן הוא אל גדול ונורא הוא ניכר במדותיו

כי ד' אלהיך בקרבך אל גדול ונורא. הנ"ל בביאור הכתוב הוא ע"ד שכתוב באברהם אבינו עליו השלום (בראשית כד, ג) אלהי השמים ואלהי הארץ. דהנה מיסוד האמונה הישראלית הוא להאמין ולהבין כי כל חפץ הש"י ב"ה בכל בריאת העולמות העליונים גבוה מעל גבוה וכל המלאכים הקדושים כלם הם רק לצורך תכלית האדם העובד בעוה"ז וכל העולמות העליונים הם. רק אמצעים לעבור על ידם ההארה והשפעה לעוה"ז ע"י פעולת הצדיק בעוה"ז כמבואר כ"ז לכל משכיל.

והנה הדבר מבואר היות כל תכלית הבריאה רק על כוונת האדם בעוה"ז כאשר הוא הי' סוף המעשה במעשה בראשית ובמחשבה תחלה להיותו ית"ש נקרא מלך רחום וחנון ע"י השפעות הטובות והחסדים הגדולים לאדם העובד לש"י בעולם השפל. כי אך זה רצונו ית"ש להיות אלקותו וגודל טובו ניכר בעולם השפל הזה אשר ממנו יתעלה האדם מאשפות עפר עולם הגשמי לדביקות הרוחני מעלה מעלה עד אין סוף ב"ה כנודע וכו'.

וכל זה הוא האות כי אך בעבור בנ"י העובדים לשמו ית"ש בעוה"ז אך בעבורם נבראו כל העולמות וכל צבאי מעלה לא לצורך עצמם כלל. וע"י התעוררת האדם בעבודתו בעוה"ז יתעוררו כל העולמות על ידו ולעומתו ברוך יאמרו כמבואר כ"ז בחכז"ל.

וזה שהוכיח להם משרע"ה לישראל באומרו (דברים י, יד) הן לה' אלהיך השמים ושמי השמי' וגו' רק באבותיך חשק ה' לאהבה אותם ויבחר בזרעם אחריהם בכם מכל העמים כיום הזה. והוא כאשר משרע"ה בשעת מ"ת עבר בכל השמים העליונים וראה כי כולם אין בהם צורך לעצמם כלל זולת עם בנ"י למטה. ולכך זה הדבר אי אפשר לאדם אחר לאומרו זולת משרע"ה אשר ידע בידיעה ברורה ולכך אך על ידו ניתן התורה כי זה הענין הוא הידיעה ההכרחית ושורש העבדות להיות האדם השפל בעוה"ז יודע עד כמה הוא נוגע בעבודתו כי כל העולמות תלויים בעבודתו למעלה אף שאינו נראה לעינים. הנה הידיעה ברורה הזאת היא חזקה מראי' הגשמיות. והוא העיקר והקדמה לקבלת התורה להמשיך אלקותו ית"ש ולפרסם כבודו בעוה"ז בכל נפלאותיו. וזה הוא העבדות של א"א ע"ה שאמר עכשיו הוא אלהי השמים ואלהי הארץ כי ע"י העבדות שלו המשיך האלקות וחסדים הרבים לעוה"ז בארץ.

וזה שהוכיח משרע"ה כי ה' אלהיך בקרבך אל גדול ונורא ר"ל רק ע"י שה' אלהיך בקרבך וע"י עבודתך תמשיך אלקותו ית"ש בקרבך ע"כ הוא אל גדול ונורא הוא ניכר במדותיו. גבוה מעל גבוה וכל המלאכים הקדושים כלם הם רק לצורך תכלית האדם העובד חסד גבורה תפארת שהוא רמוז א"ל גדול ונורא. ועל ידך יתפרסם גדולתו וגבורתו ויראתו על פני תבל כנ"ל.

(תפארת שלמה)

אף אם יעשה המצוות בלי דעת נחשב כאילו היה מייחד היחודים בדעת השלימות

והיה עקב תשמעון וגו' ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד (ז', י"ב). עקב הוא ע"ד עקבות משיחא (סוף סוטה), כנודע שדורות הקודמים היו מבחי' גופא דאדה"ר, ועתה בדורות האחרונים המה בחי' סוף הרגלים, בחי' עקב, בבחינת ועקבותיך לא נודעו (תהלים ע"ז, ב') והרגלים הם רחוקים מהראש, היינו מחשכות הזמן הדעת מעורבב, וממילא לא יוכל לעשות המצוות כראוי וכיאות בכל הכוונות הראויות לכוון. וזהו 'והיה עקב תשמעון, אף אם יעשה המצוות בלי דעת, כמוש"כ רש"י ז"ל המצוות שאדם דש בעקביו, אעפ"כ נחשב לפני הקב"ה כאילו היה מייחד היחודים בדעת השלימות וכו'.

והענין הוא כמו ששמעתי מכ"ק אאמו"ר זצלה"ה זי"ע בשם הר"ח וויטאל שהק' להאר"י הק' על הירושלמי (שבת סוף פ"ה) על המשנה פרתו של ר' אלעזר בן עזרי' היתה יוצאת ברצועה שבין קרני' שלא ברצון חכמים, אר"ח פעם אחת היתה יוצאת והשחירו שיניו מפני הצומות, ועי"ש בגמ' שאמרו לא שלו היתה אלא של שכינו היתה ומפני שלא מיחה נקראת על שמו, והק' אם בארזים נפלה שלהבת מה יעשו אזובי קיר, ואנן מה נעני אבתרי', והשיב לו אשר אנחה אחת מעומק הלב בזמן הזה יקר וחביב בעיני ד' יותר מהתעניתים והסגופים של הראשונים מחמת גודל הסתרת הפנים, ואם בדורו אמר כן ק"ו ב"ב של ק"ו על דורות האלה. ועיקר אם נתעורר בקרב ישראל אור הפנימיות, ואש תבערת המצו' תוקד על לבו, כל יאחר כלל, וכל ימתין לקיים עד אשר דעתו יהי' זכה וצלולה, כי שומר רוח לא יזרע.

וזש"ה (ז', י"ד) לא יהי' בך עקר ועקרה, שלא יהי' תפילתך עקרה מלהוליד פירות, היינו אל תאמר מה לי להתאמץ בתפילה כי מה נחשב תפילתי נגד תפילת הראשונים, ועז"א לא יהי' בך עקר ועקרה מלהוליד פירות, כי גם תפילתך יעלה ויבוא ויגיע לרצון לפני אדון כל.

וז"ש דוד המלך ע"ה (תהלים קי"ט, ל"ג) הורני ה' דרך חוקיך ואצרנה "עקב, ר"ל אף גם בעקבתא דמשיחא, שכנודע דוד הי' נשמת כלל ישראל, כמו"ש (שם קמ"ה, כ"א) תהלת ה' ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו וגו', כמוש"כ שדהע"ה הי' עושה ספר תהלים עבור כל סוגי בני אדם, וכולם יכולים למצוא את עצמם בספר תהלים עד ביאת הגואל בבי"א, וז"ש ויברך "כל בשר שם קדשו לעולם ועד" - בכל מצב שיהיה.
(ישמח ישראל)

צריך לומר מעשי שאני עושה מצות ה' חשוב אצל הבורא יתברך והשם יתברך כביכול יש לו תענוג מן המצות שלי שאני עושה

ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה. הכלל, האדם צריך להיות עניו בכל דרכיו ובכל מעשיו ושמא תאמר בעבדות ה' גם כן יהיה עניו, חס ושלום לומר כן אדרבה האדם צריך לומר מעשי שאני עושה מצות ה' חשוב אצל הבורא יתברך והשם יתברך כביכול יש לו תענוג מן המצות שלי שאני עושה.

כי אם חס ושלום האדם יהיה עניו במצות ה' ויאמר מה מעשי חשובים אל ה' - זה הוא כפירה, אדרבה במצות ה' צריך האדם להיות לו לאמר מעשי שאני עושה רצון ה' הם חשובים בעיני הבורא ויש לו תענוג להשם יתברך ממעשי שאני עושה את מצותיו יתברך.

וזו רמזו רבותינו ז"ל (סוטה ה.). 'שמתא מאן דאית ביה, שמתא מאן דלית ביה שמיני שבשמינית', כי עולם התענוג הוא מדה שמינית כידוע, דהיינו שהבורא יתברך יש לו תענוג ממצות בני ישראל והאדם צריך להיות לו תענוג מה שעושה נחת רוח להבורא יתברך גם כן והוא מדבק עצמו במדה שמינית שהוא עולם התענוג זהו שמיני שבשמינית, שיש לו תענוג ממה שהבורא יתברך יש לו תענוג ממצות איש ישראל שעושה לפניו כידוע מאמר רבותינו ז"ל ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים, פרנסה, הוא תענוג, כלומר שהשם יתברך יש לו תענוג ממצות ישראל.

וזהו ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה, מ"ה, היינו מדת הענוה כמאמר רבותינו ז"ל לא כאברהם כו' אלא כמשה שאמר (שמות טז, ח) ואנחנו מה. וזהו מה, היינו מדת הענוה. ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה כו', כלומר במדת שיהיה לך יראת ה' אסור להיות לך מדת ענוה לומר חס ושלום מה מעשי חשוב אצל השם יתברך להיות לי יראת ה' לעשות מצותיו זה אסור לומר אדרבה כו' כנ"ל.

(קדושת לוי, וכע"ז שם וזאת הברכה, פורים קדושה ג)

מלך מלכי המלכים הקב"ה הכל בידו ונתן הבחירה ביד האדם ובאמת כל זה עשה הקב"ה בעבור בני ישראל - שיתוודע כוחו

בפסוק מה ה' אלוהיך שואל כו'. דרשו חז"ל 'הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים' - שלא כמדת מלך בדם, שראשית הוא להטיל יראה על העם. אבל מלך מלכי המלכים הקב"ה הכל בידו ונתן הבחירה ביד האדם, שכן צריך להיות שיפול מעצמו מורא המקום על בני אדם כמ"ש מי לא ייראך כו'. ובאמת כל זה עשה הקב"ה בעבור בני ישראל, כי הכל נברא בשביל בני ישראל - היינו שהניח הבחירה ביד האדם שיתוודע מזה כוחו של בני ישראל כענין המשנה במאמר אחד היה יכול להבראות כו', כי וודאי היה יכול לברוא העולם שיתגלה מוראו על כל בריה, רק שרצה שבני ישראל יבררו זאת בכוחם.

(שפת אמת עקב תרמ"ז)

כל אלה הענינים נקבצו אצל השי"ת - הוא מלכנו הוא אבינו ואם כן הוא יושיענו

את ה' וכו' ובו תדבק וכו'. לדעתי היא מצוה פרטית כוללת כל אנשי האומה, כל אחד לפי ערכו, וזה מה שלא מצאנו בתורה רק רמזים עליה. וזהו ענין הבטחון שהפליג ירמיהו וקלל כל אשר שם בשר זרועו (ירמיה יז, ה), ודוד בכל תהלותיו אחז בה בד' בטחתי כו' (תהלים כו), (בית) ישראל (בטחו) [בטח] בד' (קטו, ט), וישעי' אמר (כו, ד) בטחו בד' עדי עד.

והענין, כי יש בטחון מוסרי, כבטחון העם בהמלך כי הוא ידאג למחסורם, ויש בטחון טבעי, כמו האשה תבטח בבעלה כי הוא ידאג בעד מחסורה, ויש בטחון יותר חזק, כבטחון הבן באביו המלך, כי ידאג בעדו, כמו שדואג עבור עניני עצמו ויזמין לו כל מחסורו.

כל אלה הענינים נקבצו אצל השי"ת הוא מלכנו, הוא אבינו, אם כן הוא יושיענו (תפלת כתר וע' ישעיה לג, כב), ומסבת האמונה כי השם דבוק לנבראיו להכין להם טרפם וצרכם ולהגן עליהם מהמדות והחולי והעדר הענינים הנדרשים, ומרגיש עליהם יותר ממה שמרגיש האדם, וכביכול בכל צרתם לו צר (ישעיה סג, ט), והוא בעל היכולת האחד האמיתי הנצחי, ויודע כל מקריו ומצפוניו ועלילות בני אדם, אם כן הוא חושש לטובתם יותר מהם על עצמם, אם כן הלא יהיה האדם יושב בטח ושליח ושקט, ולא יעשה הסבות המוכרחות רק למה שהטילה על הנבראים גזירת הבורא יתברך. כמו שדבר בארוכה החסיד בשער הבטחון.

וזה הענין נקרא ובו תדבק - שכיון שיצייר האדם שהוא דבוק להשגחה העליונה מהשי"ת ומרגיש השי"ת בעניניו יותר ממה שמרגיש האדם בעצמו ורוצה בהצלחת האדם יותר ממה שחפץ לבב האדם בעצמו, וכמו שדרשו (שמות רבה ב-ט) על כי ידעתי את מכאוביו, ובאג"ב (אגדת בראשית פ' סה) על מה אקוב כו', אז האדם בטוח ונח ואינו דואג מאומה לעניניו, כי מה יועיל יכולתו נגד יכולת הבורא הדבוק עמו ומרגיש בהעדריו כביכול.

וזה נקרא דביקות, והיא מצוה כוללת בבחינות שונות לכל אנשי האומה בלא הבדל, וכמו שאמרו על קרא רבים מכאובים לרשע והבוטח בד' חסד יסובבנו (תהלים ס"פ לב), אפילו רשע ובוטח בד' חסד יסובבנו (ילקוט תהלים ס"ס תשיט), שבענין שהוא בוטח יושיעהו ד' מצד החסד.

(משך חכמה)

הנחלת ארץ ישראל לעם ישראל - גילוי אהבת ה' לעמו!!

כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם עֵינַת וּתְהַלְמַת יְצָאִים בַּבִּקְעָה וּבְהָר. אֶרֶץ חֹטָה וְשִׁעְרָה וְגִפֶּן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וְדִבְשׁ. אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכָּנֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם לֹא תַחֲסֹר כָּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבֹנֶיהָ בְּרֹזֶל וּמַהֲרִיָּה תַחֲצֹב נְחָשֶׁת. וְאָכַלְתָּ וְשִׁבַּעְתָּ וּבִרְכַּת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאֶרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. (דברים פרק ח פסוקים ז-י)

אָהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר ה' וְאִמַּרְתֶּם בְּמָה אֶהְבְּתֵנוּ הֲלוֹא אֵה עָשׂוּ לִיעֲקֹב נָאֻם ה' וְאָהַב אֶת יַעֲקֹב (מלאכי א ב).

רש"י: "ואוהב את יעקב - לתת לו את ארץ חמדה צבי צבאות גוים (ירמיה ג) ארץ שצבין כל צבאות העכו"ם בה".

מתוך אהבתו הכניס אותם לארץ הקדושה להשרות שכינתו ביניהם

אבל תא חזי, זכאין אינון ישראל, דאינון מתדבקן ביה בקודשא בריך הוא, וקודשא בריך הוא רחים להו, דכתיב, (מלאכי א) אהבתי אתכם אמר יי'. ומגו רחימותא דיליה, אעיל להו לארעא קדישא, לאשראה שכינתיה בנייהו, ולמהוי דיוריה עמהון, וישראל דישתכחון קדישין על כל בני עלמא.

[תרגום- אבל בא ראה, אשריהם ישראל שהם מתדבקים לקדוש ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא אוהב אותם, שכתוב (מלאכי א) אהבתי אתכם אמר ה'. ומתוך אהבתו הכניס אותם לארץ הקדושה, להשרות שכינתו ביניהם, ושיהיה דיורו עמהם, וישראל שימצאו קדושים על כל בני העולם.]

(זוה"ק ח"ג נ).

יבוא ישראל שנקראו נחלה ויבנו בית המקדש שנקרא נחלה
ארבעה נקראו נחלה בית המקדש נקרא נחלה שנאמר 'בהר נחלתך'. ארץ
ישראל נקראת נחלה שנאמר 'בארץ אשר ה' אלהיך נותן לך נחלה'. וכן
התורה נקראת נחלה שנאמר 'וממתנה נחליאל'. וכן ישראל קרויין נחלה
שנאמר 'עמי ונחלתי ישראל'.

אמר הקדוש ברוך הוא **יבוא ישראל שנקראו נחלה ויבנו בית המקדש שנקרא**
נחלה בזכות התורה שנקראת נחלה, לכך נאמר בהר נחלתך.
(מכילתא פרשת השירה פרשה י')

חייך - כל קלארין שלי מן הפרדס הזה הוא עולה **ולפי שאני מחבבך יותר מאחיך לפיכך נתתי אותו לך**

דבר אחר כי תבואו אל הארץ זש"ה ואנכי אמרתי איך אשיתך בבנים ואתן לך ארץ
חמדה (ירמיה ג), משל למה הדבר דומה - למלך שהיו לו פלגשים והיו לו בנים
הרבה והיה לו בן מן מטרונה אחת והוא מחבבו יותר מדאי נתן המלך לכל בני
הפילגשים שדות וכרמים, ואח"כ נתן לבנו פרדס אחד שממנו היו כל קלארין שלו
עולה שלח הבן ואמר לאביו לבני הפילגשים נתת שדות וכרמים ולי נתת פרדס אחד
בלבד אמר ליה אביו **חייך כל קלארין שלי מן הפרדס הזה הוא עולה ולפי שאני**
מחבבך יותר מאחיך לפיכך נתתי אותו לך.

כך הקב"ה - ברא אומות העולם כמו שנאמר (שיר ו) ששים המה מלכות ושמונים
פילגשים ועלמות אין מספר אלו האומות, אחת היא יונתי תמתי זו כנסת ישראל
וחלק הקב"ה לאו"ה שדות וכרמים שנאמר (דברים לב) בהנחל עליון גויים, ונתן
להם לישראל ארץ ישראל שהיא קלארין של הקב"ה קרבנות ממנה לחם הפנים ממנה
הבכורים ממנה כל הטובות שבעולם ממנה כל כך למה שהפריש בין בנה של מטרונה
מבני הפילגשים שנא' ואנכי אמרתי איך אשיתך בבנים (ירמיה ג).

(מדרש תנחומא קדושים - פרק יב)

היה לו שם אוהב אחד והיה אוהבו יותר מדאי

מה עשה המלך נטלה בידו ונתנה לאוהבו

אשכילך ואורך בדרך זו תלך וגו'. מהו איעצה עליך עיני מרמז בעיניו, למלך שעשה סעודה לכל בני פלטין שלו והיה לו שם אוהב אחד והיה אוהבו יותר מדאי, כיון שבא התמחוי לפניהם היה מנה אחת טובה, היה המלך מרמז לאותו אוהבו שיטול אותה המנה ולא היה מבין, מה עשה המלך נטלה בידו ונתנה לאוהבו.

כך כשבא הקב"ה לחלוק כל הארצות לכל האומות לכל אומה ואומה נטלה כפלים מארץ ישראל, שנאמר 'בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם יצב גבולות עמים' גבול עמים אין כתיב כאן, והיה הקב"ה מרמז לישראל שיטלו ארץ ישראל ולא היו רוצים שהיתה קטנה מכל הארצות, נטלה בידו ונתנה להם שנאמר ואתן לך ארץ חמדה.

(ילקו"ש תהלים פרק לב רמז תשיט)

מה האב נותן לבנו נכסים כך הקב"ה עשה לישראל -

ואתן לך ארץ חמדה

כי תבאו אל ארץ מושבותיכם הלכה כמה דברים חייב אדם לעשות לבנו, שנו רבותינו חמשה דברים האב חייב לעשות לבן. האב זה הקב"ה והבן אלו ישראל כשם שהאב חייב למול את בנו כן עשה הקב"ה לישראל מל אותם ע"י יהושע (יהושע ה) עשה לך חרבות צורים האב חייב לפדותו והקב"ה פדה ישראל שנא' (שמואל ב ז) לפדות לו לעם ללמדו תורה הקב"ה לימד תורה לישראל (דברים יא) ולמדתם אותם את בניכם וכתיב אני ה' אלהיך מלמדך להועיל ללמדו מצות הקב"ה לימד את המצות לישראל להשיאו אשה הקב"ה אמר להם פרו ורבו האב זקוק לבנו להאכילו ולהשקותו לרחצו לסוכו ולהלבישו וכן עשה הקב"ה לישראל (יחזקאל טז) וארחצך במים ואשטף דמיך וגו' ואלבישך רקמה ולחמי אשר נתתי לך עלי באר ענו לה מה האב נותן לבנו נכסים כך הקב"ה עשה לישראל (ירמיה יג) ואתן לך ארץ חמדה."

(מדרש רבה במדבר פרשה יז פסקה א)

מכתב שהתקבל בשולחן המערכת

לכבוד מערכת הגליון הנפלא "אהבתי אתכם אמר ה'" אשריכם אשריכם על חלקכם בגילוי אהבתו התמידית של השי"ת לפני ישראל, הדברים חשובים כל כך ונצרכים מאד בדורינו. ואין ספק שמסרים אלו הם שיצמדו לנו בשעות נסיון, ובכלל בשגרת החיים הברוכה, בודאי כאשר נסתופק עם בהירות באהבת ה' אלנו וקרבתו - הכל יראה אחרת!

הבאתם כמה פעמים את דברי הספה"ק שתיכף אחרי שאנחנו אומרים "הבוחר בעמו ישראל באהבה" אנחנו אומרים "ואהבת את ה' אלוקיך", שכן על ידי שניהן נשכיף כמה ה' אוהב אותנו, נבוא עם אנחנו לאהוב אותו.

אולם קצת קשה, שהרי בין "הבוחר בעמו ישראל באהבה" לבין "ואהבת" אנחנו אומרים "שמע ישראל וכו' ה' אחד", וצריך להבין איך פסוק זה מתחבר לצנין אהבת ה' כנ"ל.

וחשבתי שאולי הפירוש כך - הרי ידועה הכולנה בתיבת 'אחד' שהי"ת יחיד ומיוחד בכל הרקיעים וד' רוחות השמים וכו', ויש שמוסיפים ו'מזכירים' לא לשכוח להמליך אותו עם על עזרנו... אולם כעת יש לומר באופן נפלא, שאנחנו אומרים כך - השי"ת הוא השולט והמנהיג והמולך בכל הרקיעים ורוחות השמים, אבל אחרי כל זה הוא בחר בנו!!! ונמצא שפסוק זה הוא המשך ישיר לצנינו - לגילוי אהבתו יתברך אלינו.

ובס"ד מצאתי את שאהבה נפשי בספר אור החיים הק' שכתב כצין זה על לשון הכתוב "ואהבת את ה' אלוקיך" - "ואהבת, אמר בתוספת וא"ו, לומר מלבד מצות שמע ישראל שהוא קבלת עול מלכות שמים היא מצות אהבת ה' וכו'. עוד ירצה לצרור לב איש ישראל לאהבת ה', על דרך אומרת ז"ל (שומר טוב כה יט) בפסוק יושב תהלות ישראל (תהלים כה ד) שלא בחר ה' מכל התהלות לולת כשהללוהו, ואמרו לפניו ברוך ה' אלהי ישראל, אז ישא על כסא מלכות עולם, והוא אומר ואהבת את ה', לטעם זה שלא בחר להיות אלא אלהיך, ובהציר האדם לבו לפרטים כאילו תתנתק נפשו ותתר ממקומה בהתעוררות נפלא ורם באהבת הנאהב יתעלה רום תפארת כבודו".

והיינו שאנחנו אומרים "הבוחר בעמו ישראל באהבה", וזה למרות שהוא מליך יחד ומיוחד בארבע רוחות ושבע רקיעים, אבל את כל זה הוא לא מחשיב כמו שהוא מחשיב את ישראל שבחר בהם וכו', ומתוך כך אנו לוכים לקיים את המשך הכתוב - "ואהבת את ה' אלוקיך".

ובצומק, זה כל סדר ברכת יוצר אור, בה אנחנו מספרים על מלאכי מרום הנוראים ונשגבים, אשר אומרים שירה באימה וביראה, ומתוך כך אנו מתמלאים בשמחה על כך שהשי"ת רוצה דוקא בנו, ואנו לוכים לייחד את שמו פעמים באהבה [כמו שאנו אומרים ב'אקדמות'].

וכן כתב בעל הפלא יועץ בספר בית תפילה: "יתן אל לבו כמה רעש וזיצ סביא יש לקדושים אשר במרום עד שאומרים קדוש, ומרוב אהבה של הקב"ה עם ישראל עם קרובו הקדימם למלאכים, שאין רשות למלאכי השרת לומר קדוש, עד שיאמרו ישראל תחילה (חולין 3א:).

בהערכה רבה והודאה

3.מ.מ

תשית לראשו עטרת פז

הוצאת הגליון והפצתו
נעשה בסיוע הרה"ח ר' יעקב דוד פולק שליט"א
יה"ר שיזכה לכל טוב בגשמיות וברוחניות
ולרוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח
מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

יוצא לאור על ידי מערכת "אהבתי אתכם"
להארות והערות תרומות והנצחות
אפשר לפנות לכתובת דוא"ל
6198560@gmail.com